

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Олександр ГУТНИК**, 1986 року народження, громадянин України, освіта вища, закінчив у 2009 році Українську медичну стоматологічну академію МОЗ України за спеціальністю «Лікувальна справа», з 2021 р. по теперішній час - аспірант очної (вечірньої) форми навчання кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету, виконав акредитовану освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 – Медицина Полтавського державного медичного університету.

Разова спеціалізована вчена рада створена згідно з наказом ректора Полтавського державного медичного університету №139 від 13.03.2025 року на підставі рішення Вченої ради Полтавського державного медичного університету від 12 березня 2025 року, протокол №6, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради –

Ігор КАЙДАШЕВ, доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.08 – імунологія та алергологія, професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи, професор закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини №3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету

Рецензентів –

Каріне НЕПОРАДА – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувачка кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету

Оксана ШЛИКОВА – кандидат медичних наук зі спеціальності 14.03.03 – нормальна фізіологія, старший науковий співробітник, директор Науково-дослідного інституту генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики Полтавського державного медичного університету

Офіційних опонентів –

Руслан ВАСТЬЯНОВ – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В. Підвисоцького Одеського національного медичного університету

Лариса ЧЕБОТАР – кандидат біологічних наук зі спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин, доцент, доцент кафедри

медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та патофізіології Чорноморського національного університету імені Петра Могили

На засіданні «13» травня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» **Олександр Гутніку** на підставі публічного захисту дисертації *«Роль порушень циркадіанного осцилятора у метаболічних і функціональних розладах нирок при ліпополісахарид-індукованій системній запальній відповіді»* за спеціальністю 222 «Медицина».

Дисертацію виконано у Полтавському державному медичному університеті, Міністерство охорони здоров'я України, м. Полтава.

Науковий керівник **Віталій КОСТЕНКО**, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень та вирішує наукове завдання, яке полягає у з'ясуванні ролі порушень циркадіанного осцилятора у метаболічних і функціональних розладах нирок при ліпополісахарид-індукованій системній запальній відповіді. Викладена державною мовою і відповідає вимогам щодо оформлення дисертацій.

Здобувач має 11 наукових праць, з них 4 статті (1 стаття у фаховому журналі України категорії Б; 2 статті у фахових журналах України категорії А, що реферуються міжнародною наукометричною базою *Scopus*; 1 стаття у іноземному періодичному виданні, що реферується міжнародною наукометричною базою *Scopus*, віднесеному до 1-го квартилю (Q1) відповідно до класифікації *SCImago Journal and Country Rank*), 6 тез доповідей у матеріалах конгресів і конференцій, 1 технологія:

1. Гутнік ОМ, Сілкова ОВ, Хміль ДО, Костенко ВО. Вплив модуляторів циркадіанного ритму на екскреторну та натрійрегулювальну функцію нирок щурів за умов гострого десинхронозу та ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді. Український журнал нефрології та діалізу. 2024;(2):52-61. DOI: 10.31450/ukrjnd.2(82).2024.08. (Scopus, Q4).

2. Гутнік ОМ, Назаренко СМ, Костенко ВО. Вплив кверцетину на показники окислативно-нітрозативного стресу в тканинах нирок щурів за умов гострого десинхронозу та ліпополісахаридіндукованої системної запальної відповіді. Фізіол. журн. 2024;70(4):33-41. DOI: 10.15407/fz70.04.033 (Scopus, Q4).

3. Гутнік ОМ, Костенко ВО. Вплив глутамату натрію на продукцію активних форм оксигена та нітрогену в тканинах нирок щурів за умов гострого десинхронозу та ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. 2024;24(3):108-112. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.24.3.108>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

1. Кайдашев Ігор Петрович – Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.08 – імунологія та алергологія,

підставив осцилятор циркадіанного ритму та умов гострого десинхронозу та ліпополісахаридіндукованої системної запальної відповіді.

професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи, професор закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини №3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. В процедурі забору крові по факту гепаринізована плазма, а в біохімічних методиках вказана сироватка.
2. Методика виготовлення гомогенату не наведена.
3. Враховуючи кількість факторів, які одночасно впливали, необхідно було використати щонайменше two-way ANOVA / MANOVA.

2. Вастьянов Руслан Сергійович – Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В.Підвисоцького Одеського національного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. Ілюстративний матеріал у розділах власних досліджень подано переважно у вигляді графіків без позначень статистичної значущості, що ускладнює оперативне візуальне порівняння між експериментальними групами. Доцільним було б доповнити графічні зображення індикаторами достовірності відмінностей.

2. Попри велику кількість біохімічних та функціональних досліджень, морфологічна характеристика змін у нирках автором майже не обговорюється. Було б доцільним доповнити результати гістологічними зображеннями з детальнішим аналізом структури нефрону.

3. У роботі розглядаються ефекти гострого десинхронізму, однак недостатньо проаналізовано динаміку змін упродовж добового циклу, що могло б глибше розкрити циркадіанну специфіку патологічних процесів.

4. У тексті трапляються окремі стилістично недосконалі формулювання, які варто було б уточнити або відредагувати задля досягнення більшої наукової чіткості.

3. Чеботар Лариса Дмитрівна – кандидат біологічних наук зі спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин, доцент, доцент кафедри медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та патофізіології Чорноморського національного університету імені Петра Могили МОН України.

Зауваження:

1. З огляду на те, що робота присвячена вивченню ролі циркадіанного осцилятора, доцільним було б доповнити дослідження аналізом експресії ключових годинникових генів (наприклад, *Bmal1*, *Clock*, *Per*) у тканинах нирок. Це дозволило б безпосередньо оцінити ступінь циркадіанної дизрегуляції в обраному експериментальному контексті.

2. У роботі відсутні контрольні групи тварин, яким вводили лише розчинники, використані для мелатоніну та кверцетину. Враховуючи потенційний біологічний вплив допоміжних речовин, включення таких груп дозволило б більш точно інтерпретувати результати.

3. Порівняння ефективності мелатоніну та кверцетину з відомими антиоксидантами або нефропротекторами могло б посилити практичну

значущість дослідження та дозволило б краще оцінити потенціал досліджуваних сполук у контексті перспектив фармакотерапії.

4. У тексті дисертації трапляються поодинокі граматичні та стилістичні неточності, які не впливають на загальний зміст, проте потребують редакторського доопрацювання з метою підвищення рівня наукового викладу.

4. Непорада Каріне Степанівна – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувачка кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

5. Шликова Оксана Анатоліївна – кандидат медичних наук зі спеціальності 14.03.03 – нормальна фізіологія, старший науковий співробітник, директор Науково-дослідного інституту генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. У Розділі 2 бажано було б навести методику отримання гомогенату нирок та вказати яку частину якої нирки чи нирок для цього використовували.

2. У розділах 3 та 4 сприйняття ілюстрованого матеріалу дещо утруднюється із-за відсутності номерів груп дослідних тварин безпосередньо під горизонтальними вісями діаграм. Для більшої зручності сприйняття ілюстрацій, доцільно було б їх вказати.

3. У висновках другий пункт є завеликим, бажано його дещо скоротити.

4. Зустрічаються у тексті поодинокі помилки стилістичного та технічного характеру.

6. Луценко Руслан Володимирович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фармакології Полтавського державного медичного університету МОЗ України;

Зауважень немає.

7. Лисенко Руслан Борисович – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри хірургії №1 Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

8. Акімов Олег Євгенович – доктор філософії зі спеціальності 222 «Медицина», доцент закладу вищої освіти кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету.

Зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Олександру ГІНКУ** ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Відеозапис трансляції засідання дисертаційної ради додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Ігор КАЙДАШЕВ